

ПРОПОЗИЦІЇ

Міністерства енергетики України

до проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо застосування алгоритму розподілу коштів з поточного рахунка із спеціальним режимом використання»

Ініційованого народними депутатами України Герусом А. М., Гриб В.О., Семінським О. В., та іншими.

реєстраційний номер 11301-д від 18 липня 2024 року

(далі – проєкт Закону)

пропозиції надаються до першого читання

1. Підтримується.

2. Метою прийняття проєкту Закону є покращення платіжної дисципліни на ринку електричної енергії, шляхом відкриття певними учасниками ринку електричної енергії поточних рахунків із спеціальним режимом використання та можливості запровадження відповідного алгоритму розподілу коштів з таких рахунків та посилення відповідальності за несанкціонований відбір електричної енергії.

Міненерго підтримує необхідність впровадження такого механізму, зважаючи на існуючу на сьогодні значну заборгованість на ринку електричної енергії, яка носить циклічний характер та стосується всіх учасників ринку.

Слід зазначити, що проєкт Закону розроблений на основі урядового проєкту Закону від 27.05.2024 № 11301 «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо застосування алгоритму розподілу коштів з поточного рахунка із спеціальним режимом використання, який було розроблено Міненерго, а також альтернативного до нього проєкту Закону України від 10.06.2024 № 11301-1 (далі – проєкт Закону № 11301-1), поданого народним депутатом України Кучеренком О. Ю.

Проєктом Закону передбачено:

процедуру, яка дозволяє захищеним споживачам та споживачам, об'єкти яких визначені як об'єкти критичної інфраструктури (далі – споживачі), залишатись на постачанні електричної енергії у постачальника «останньої надії» (далі – ПОН) після спливу визначеного законодавством строку 90 днів;

процедуру, яка дозволяє повернутись до ПОН тим споживачам, які є об'єктами критичної інфраструктури (далі – ОКІ). І в першому і в другому випадку це відбувається у разі подання відповідної заяви, якщо цей споживач є об'єктом ОКІ, з одночасним відкриттям рахунку із спеціальним режимом використання. Порядок здійснення операцій за такими рахунками та алгоритм розподілу коштів із них затверджуватиметься Кабінетом Міністрів України за поданням Міненерго;

передбачено норму, що 50 відсотків коштів, які надходять на поточний рахунок із спеціальним режимом використання такого споживача (але не більше

суми наявної заборгованості), спрямовуються на погашення заборгованості за поставлену електричну енергію та/або послуги з розподілу електричної енергії та/або послуги з передачі електричної енергії та/або послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління у разі звернення відповідного учасника ринку електричної енергії відповідно до алгоритму, який буде затверджено Кабінетом Міністрів України. Ця норма є тимчасовою, і діє до 1 січня 2028 року.

Крім того, проектом Закону передбачено, необхідність відкриття рахунків із спеціальним режимом використання лише тими споживачами, об'єктами критичної інфраструктури, які виявили бажання отримувати електричну енергію від ПОН понад 90 днів (або повернутись до ПОН). Адже більшість споживачів ОКІ є добросовісними споживачами, що належним чином здійснюють розрахунки за спожиту електроенергію, та вони не перебувають на постачанні у ПОН.

Також проектом Закону вилучено норму, яка міститься у проекті Закону № 11301-1 щодо необхідності відкриття спецрахунків для постачальників, в тому числі для постачальників універсальних послуг (далі – ПУП). Так, наразі на ПУП покладено спеціальні обов'язки, із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів. При цьому із незалежних для ПУП причин, існує заборгованість перед ними зі сторони надавачів послуги в розмірі близько 20 млрд. гривень.

Крім того, відповідно до рішення Уряду (постанова Кабінету Міністрів України від 04.03.2022 № 206 «Деякі питання оплати житлово-комунальних послуг в період воєнного стану»), ПУП заборонено здійснювати заходи з припинення електропостачання для побутових споживачів, які знаходяться на прифронтових територіях. Наразі обсяг заборгованості населення перед ПУП складає близько 13 млрд. гривень. Як наслідок у ПУП виникла обґрунтована заборгованість за придбану електричну енергію, а також за послуги з передачі та розподілу.

Водночас, проектом Закону введено новий термін – несанкціонований відбір електричної енергії та заборонено споживачам здійснювати такий дії.

Також, введено зобов'язання для електропостачальників при проведенні розрахунків за отримані послуги з передачі та розподілу електричної енергії забезпечувати недискримінаційність та пропорційність розрахунків перед оператором системи передачі та операторами систем розподілу.

Оскільки основною причиною заборгованості на ринку залишається не сплата за електричну енергію споживачами державної та комунальної форм власності, і не запровадження спеціальних рахунків на ринку електричної енергії, позбавить окремі підприємства електроенергетичного комплексу обігових коштів для підготовки до опалювального сезону 2024/2025 рр, Міненерго підтримує відповідну законодавчу ініціативу.

Міністр енергетики України

Герман ГАЛУЩЕНКО

_____ 2024 р.